

Referat - Rådsmøte 26. april 2023

Tid: Kl. 12.00 – 15.00

Sted: Nationaltheateret konferansesenter, Haakon VII's gate 9, 0161 Oslo

Til stede:

Berit Brørby (leder), Anne Gamme (KS), Stian Slotterøy Johnsen (Frivillighet Norge), Hans Christian Sandlie (OsloMet), Sigbjørn Spurkland (Husbanken) (digitalt), Arne Halsås (Pensjonistforbundet), Anne-Cecilie Kaltenborn (NHO Service og Handel), Jan Davidsen (Pensjonistforbundet) og Aina Strand (HOD)

Gjest: Dag Henrik Sandbakken (KS)

Forfall: Bjørn Lindstad (Frivillighet Norge), Line Gaare Paulsen (IKT Norge)

Sekretariat:

Wenche Halsen, Ingrid Kjøhler Knutsen, Nina Myklebust og Tina Kjensli Dyrseth

1. Godkjenning av innkalling og saksliste

Ingen merknader.

Sak 9/23 flyttes ned på agendaen.

2. Godkjenning av referat fra møtet 8. februar 2023

Ingen merknader.

3. Saker til behandling

Sak 8/23 - Brev fra rådet til kommunene om utnevning av eldreråd

Basert på tilbakemeldingene fra deltakere i piloten for eldrådsopplæringen vil det være nyttig at rådet i tilknytning til høstens valg gjør kommuner og fylker oppmerksom på eldrerådernes betydning og hvordan nominasjonsprosessen utføres i henhold til lov om eldreråd. Utkast til brev som ble fremlagt i rådsmøte 8. februar er endret i henhold til innspill.

Rådets medlemmer ber om en siste runde før brevet endelig godkjennes og deretter vil sendes ut til landets kommuner og fylkeskommuner før sommeren.

Sak 9/23 – Eldrerådsopplæring/Folkevalgtopplæring

Dag-Henrik Sandbakken er invitert til å presentere KS sitt folkevalgtopplæring. I kommuneloven er det krav til at alle kommuner og fylkeskommuner skal ha elderråd, råd for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsråd. Som en del av folkevalgtopplæring utvikler KS et eget opplæringsopplegg for rådene. Dette vil kunne inngå som et basiskurs for undervisningsopplegget som Senteret for et aldersvennlig Norge har fått i oppdrag å utvikle og gjennomføre.

Formålet med folkevalgtopplæring er å bidra til et velfungerende lokaldemokrati med høy tillit. Det skal gi:

- Motivasjon og trygghet i rollen som folkevalgt for å løse samfunnsutfordringer og skape nye muligheter
- Videreutvikle samspillet mellom de folkevalgte, med administrasjon og innbyggere

Programmet tilbys alle kommuner og fylkeskommuner som en del av medlemskontingenten (4 hele dager med opplegg).

KS skal utarbeide metodisk opplegg som kan benyttes av de obligatoriske rådene, som kommuner og fylkeskommuner kan gjennomføre i egen regi.

Opplegget skal gi kunnskap om:

- Rådets rolle og mandat
- Hvordan man kan påvirke/bli hørt
- Medvirkning
- Gode eksempler

Det åpnes for spørsmål og kommentarer fra rådet. Sekretariatet tar med seg innspillene i den videre utarbeidelsen av oppdraget med elderrådsoppæring, og ser at de to oppleggene vi utfylle hverandre på en god måte.

Sak 10/23 Høring Helsepersonellkommisjonen

Rådet for et aldersvennlig Norge er invitert som høringsinstans til Helsepersonell kommisjonens rapport. Høringsfristen er 2. mai.

Sekretariatet ved Ingrid Køhler Knustsen legger frem forslag til tre områder som rådet anbefales å gi innspill på:

- Økt vekt på folkehelsearbeid, forebyggende virksomhet og "venstreforskyvning" av helsetjenestene
- Eldre arbeidstakere
- Digitalisering og teknologisk utvikling

Det åpnes for kommentarer fra medlemmene i rådet.

Det besluttes at rådsleder og sekretariat ferdigstiller høringsinnspill basert på utkastet i saksdokumentene. I tillegg til de tre punktene over skal det legges til et avsnitt om frivilligheten som en del av det forebyggende folkehelsearbeidet og pårørendeperspektivet.

Sak 11/23 Folkehelsemeldinga 2022-2024

Folkehelsemeldinga — Nasjonal strategi for utjamning av sosiale helseforskjellar er sent til orientering til rådet.

Aldersvennlig Norge har fått et eget kapittel i meldinga. Sekretariatet og rådsleder gir en kort orientering om innholdet i meldinga knyttet til det som er relevant for rådet og senteret.

Høringsvinduet er lukket, men det vedtas at rådets rapport sendes til komitéen.

Sak 12/23 Presentasjon Helsepolitisk barometer og kommentar/diskusjon av funn

Senteret for et aldersvennlig Norge deltok med fem spørsmål i årets Helsepolitiske barometer. Det årlige barometeret fra Kantar ble presentert med innlegg og politiske debatter i Oslo 30. mars. Ett av hovedfunnene fra senterets spørsmål viser at åtte av ti nordmenn mener at den enkelte må ta større ansvar for egen alderdom. Det har også resultert i flere medieoppslag.

Wenche Halsen presenterer funnene i sin helhet. Det åpnes for innspill og kommentarer. Resultatene vil være viktig som underlag til innspill til Bo trygt hjemme-refromen og i det videre arbeidet med planleggelitt-kampanjen.

Sak 13/23 Nytt fra rådsleder og rådsmedlemmene

Rådsleder orienterer om aktiviteter som er gjennomført, samt planer fremover.

Deretter oppdateringer fra hvert enkelt rådsmedlem om aktiviteter i sine virksomheter som angår aldersvennlig:

Pensjonistforbudet: samarbeider med Seniornett om Digitalt utenforskap.

Husbanken: har bestilt rapport fra Oslo Met om boligpreferanser hos de eldste eldre.

Frivillighet Norge: samarbeider med Norsk ukeblad om en serie med historier om eldre i frivilligheten. De jobber også spesielt med økt deltakelse blant eldre. De løfter samtidig problemstillingen ved at definisjonen av persontransport omfatter de frivillige. Krav om kjøreseddel og transportløyve vil kunne få store konsekvenser for eldre som ikke kommer seg til og fra arrangement. De jobber også med en rapport om egnede lokaler for frivillige aktiviteter.

OsloMet: skal levere en rapport med kunnskap om de eldste eldre sin bosituasjon på oppdrag fra Husbanken. Videre arrangerer de alderskongressen Aldring i en ny tid 23.-24. oktober i samarbeid med Nasjonalt senter for aldring og helse, Folkehelseinstituttet, Helsedirektoratet, Senteret for et aldersvennlig Norge, Norsk selskap for aldersforskning og OsloMet (ved Fakultet for helsevitenskap og NOVA). Senteret for et aldersvennlig Norge sitter i programkomiteen. Orienterer samtidig om rapporten "Veier ut av arbeidslivet. Senkarrierer og yrkesavgang" som de har utarbeidet på oppdrag fra Senter for seniorpolitikk.

KS: starter debattserien grenser for offentlig velferd der politikere, forskere, helseansatte og andre vil diskutere tiltak som kan bidra til å dempe bemanningsbehovet, samtidig som innbygger får gode helse- og omsorgstjenester. [23. mai er tema eldreomsorg](#).

NHO: legger ut på en turné i 10 norske byer for å møte lokalpolitikere og snakke om erfaringer andre land har med subsidiering av tjenester i hjemmet. Skatteutvalget har bedt om at en slik modell utredes i Norge. Kaltenborn sitter også som styreleder i FN sambandet, og orienterer om at aldringsperspektivet seiler opp til å bli et tema der.

Rådsleder beslutter at orientering fra hvert enkelt rådsmedlem på aktiviteter og tiltak som angår aldersvennlig vil bli et fast punkt på agendaen i rådsmøtene fremover.

Sak 14/23 Nytt fra Senteret for et aldersvennlig Norge

Wenche Halsen orienterer om aktiviteter og planer for senteret.

Sak 15/23 Status konferansen Sammen for et aldersvennlig Norge

Nina Myklebust presenterer mål og målgrupper, tema og program for årets utgave av den nasjonale konferansen Sammen for et aldersvennlig Norge.

Det åpnes for innspill og kommentarer.

Sak 16/23 Møteplan 2. halvår 2023

Følgende møteplan for 2. halvår av 2023 vedtas:

- Onsdag 23. august - Oslo
- Onsdag 27. september – Trondheim (etter konferanse)
- Onsdag 22. november – Oslo med middag

4. Eventuelt

- **Aredalsuka 2023** – Senteret for et aldersvennlig Norge er tilstede på Arendalsuka og har pr. dags dato avtale om arrangement i samarbeid med Frivillighet Norge og med Livsglede for eldre. Rådets medlemmer som har egne arrangement oppfordres til å løfte aldersvennligtematikken. Rådsleder er i Arendal mandag og tirsdag og har anledning til å delta i panel eller holde innlegg disse dagene. Representanter for senteret er der fra mandag 14. til fredag 18.